

Előfizetési árak:

Égész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy hóra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itelőtábla épületével szemben,
hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

Érik a gyümölcs.

Pécs, 1899. július 24.

Régi igazság az, hogy a törvénysértés mindig megboszulja magát, de legkevésbé boldogul az ember, ha a logika örök törvényeit akarja kiforgatni sarkaiból s úgy jár vele, mint aki a gépnek teljes gőzerővel hajtott kerekébe kapaszkodik, hogy azt megállítsa: bizony hozzámácsolódik a falhoz.

Ez lesz a sorsa azoknak az államférfiaknak is, akik a kiegyezés kérdését oly szerencsésen megoldották, hogy kitekérték a nyakát a törvénynek s fejtetőre állítottak minden józan logikát. A kör négy-szögűsítése valóságos gyerekjáték ahhoz az »egyoldalú önálló rendelkezéshez« képest, a melylyel a gazdasági közösséget föntartottuk. Az eddigi fejletlen jogtudomány azt tartotta, hogy közös ügylet kötéséhez két félnek akarategyezése kívántatik meg, ezt az elavult fölfogást azonban halomra döntötték közjogászaik, mikor föltalálták, hogy közösséget lehet egyoldaluan is csinálni.

Ugyanilyen haladást tanusítottak az alkotmányjog terén is. Az ósdi államtudomány azt tanította, hogy alkotmányosnak azt az államszervezetet lehet csak nevezni, ahol a népképviselő az uralkodóval együtt intézi az állam ügyeit; a mi államtudósaink azonban lomtárba dobták ezt a primitív fölfogást s fölláttatták az új tant, hogy az uralkodó abszolút hatalomszava

is alkotmányos uralmat jelent, ha erre az alkotmány módot nyújt neki.

Az osztrák császárparagrafus benne van az osztrák alkotmányban, tehát a császári rendelettel való törvényhozás alkotmányos: ez az új evangélium. Arról persze szó sem esik, hogy megtartják-e azokat a korlátokat, a melyekhez ez a császári törvényhozás a 14. §-ban kötve van, mert itt megint csavarintunk egyet a logika törvényén s azt mondjuk, hogy az az osztrák dolga megítélni, vajjon adott esetben alkalmazható-e a császárparagrafus vagy nem, mi pedig nem avatkozhatunk az osztrákok dolgába.

Csak most látjuk milyen kár, hogy az öreg Deák Ferenc már meghalt, megnyit tanulhatott volna az ő utódaitól. Mert az öreg bizony elkövette azt a baklövést, hogy beleavatkozott az osztrákok dolgába, mikor egész kiegyezési törvényét ahhoz az ostoba alapföltételhez kötötte, hogy a teljes alkotmányosság Ausztriában is életbelépjen s kikötötte, hogy Magyarország bármiféle közös érdekű dologra nézve csak Ausztria alkotmányos képviselőjével léphessen érintkezésbe.

Az új teóriák túlteszik magukat az ilyen skrupulusokon, mert csak így sikerülhet a törvénynek a nyakát kitekerni Lajthán innen és túl. A mi törvényünk a közösség létesítését és föntartását ahhoz a föltételhez köti, hogy egyezés létesüljön

Magyarország és Ausztria alkotmányos képviselője között s ez az egyesség mindkét állam alkotmányos törvényhozása által elfogadtatván, törvénybe iktattassék itt is, ott is. De ugyan ki respektálná manapság ezeket a szűk kereteket? A mi modern államférfiaink sokkal inkább szabadságkedvelők, semhogy magukat a törvény által korlátoztatni engednék: egyezkedtek hát egyoldalú rendelkezéssel.

De a mi nálunk a Tisza-rendszer által megmételvezett politikai erkölcsök mellett megy, az nem megy az élénk közérzülettel bíró Ausztriában. Egy év előtt nálunk még Apponyi fényes érveléssel fejtegette, hogy olyan kiegyezés, a melyet Ausztriára a 14. §. alapján oktroyálnának, a legkézzelfoghatóbb törvénysértés, amely ellen minden erejét megfeszítve küzdene, sőt az akkori kormány is kijelentette, hogy a 14. §-ra támaszkodva kiegyezést kötni nem lehet, ma pedig a 14. §. segítségével biztosítandó viszonyosságra alapított kiegyezés Apponyi támogatásával törvénykönyvünkbe van iktatva, még pedig a nélkül, hogy az elvekel és törvényekkel való ilyen merész játék miatt a közvélemény teljes erejével fölzúdult volna.

Bezzeg az osztrák közvélemény nem oly gyámoltalan. Ott nem néznek el fatális megnyugvással minden törvénysértést, hanem fölemeli hatalmas tiltó szavát a közélet és társadalom minden osztálya, minden rétege. Alig jelentek meg a kiegyezés egy

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Vakáció.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

A szorgalmi idő alatt mindig azzal biztatom magam:

— Hadd jöjjön csak el az az aranyos vakáció! Mennyit irok én akkor. Reggeltől estig le sem teszem a tollat.

Mert hát nekem olyan az írás, mint az iszákos embernek az ivás: kívánom. Pedig már hányszor megpróbáltam, hogy kikúrálom magam belőle.

— Itt a sok gyerek; ez mind kenyeret kér. A kenyeret nem adják ingyen. Poétaság és kenyérkereset, eszményiség és hétköznapiság — nem illenek össze.

Meg aztán én azt hiszem, hogy elértem írói dicsőségem zenithjét. Nem magas az; nem szédülök, ha letekintek róla. Feljebb pedig már aligha vezet ut.

Szálljunk lassan lefelé.

Elég volt az álmodozásból; jó lesz most már fölébredni. Talpon van az egész világ körülöttem. Lót-fut, nyüzsög, mozog mindenki: szalad a kenyér után. Még utóbb eltipornak a nagy tolongásban.

Oda álltam én is a lóto-futók közé. Hisz az én mesterségem sem az utolsó. Még hasz-

not is hajthat. Nem volt elég a rendes napi munkám; (hisz tanítani gyerekjáték!) még egy csomó külön-órát vállaltam. Így aztán naponként nem kevesebb, mint 8 órát tanítottam.

De meg volt a szent Heverdel napom hetenkint: a csütörtök. (A vasárnap nekem nem ünnepnapom. A munkaszünet törvénye nekem nem törvényem).

Akkor még ráadásul meghívást kapok le Szlavóniába egy intelligens uri családhoz, hogy mennék át hetenkint kétszer külön-órát adni.

Gondolám magamban: ez hazafias miszsió. Ezt nem szabad elmulasztani. (Az apa bár telivér porosz, de az anya derék magyar asszony s leánykáját is magyar szellemben kívánja nevelni).

Végre a sok idegölő izgalom és gond teljesen kimerített. Kidőltem a hámból. Tovább nem bírom.

Akkor aztán kaptam magamat s szólván sárosi Várady Ferencsel:

»Földhöz csaptam Salustius, Cicerot,
Meg a többi latin-görög vers-írót.«

. . . És elköltöztem Jankovára egyet üdülni.

Voltam én már Jankovácon. Irtam is már róla ezelőtt valami két évvel. Nem akarok valami nagy lármát csapni. Még azt lehetné a világ, hogy a gelsei Gutmanok megfizettek.

Meg én jobb szeretem Jankóvát így: elzárva a világ szemétől, ismeretlenül, a maga kényelmetlen vadregényes egyszerűségében, mint amugy: a modern szellem s a zsaroló pincérek hadától megszálva s fejedelmi komforttal berendezve.

Jankóvác ma még az, aminek lennie kell. A világnak egy kiszakított sarka, ahova még a modern korszellem el nem hatott. Maga az őstermészet királyi pompában, tündéri fenségben.

És én nem is hiszem, hogy ott a kristály patak hullámaiban, a sziklaszakadékok habzuhatagában tündérek ne fürdenének a holdvilagos éjszakákon. Mintha daluk átcsengene a lomb-zúgáson s patak-morajon.

Sokakat hallottam már ekként sóhajtani: — Csak ne Szlavóniában volna! Magyar ember nem is érezheti ott jól magát.

Ne aggódjanak uraim! Nem Szlavonia ez. Magyarországnak nem a Dráva vet határt. Magyarország ez le egész a Száváig. Magyarország, amit egy-két véres száju horvát terrorizálni akar!

És én hiszem, hogy lesz idő, amikor a Dráva-Száva közén az egész horvát kulturából nem marad egyéb, mint a régi zsvány-mesék emléke. Lassan azokat is elmossa az idő. Az idő, meg más egyéb.

Horvát kultúra! Hol van az?

És a horvát kultusz?

No, azt láttam. Holmi kicsapott, vaga-

részét tartalmazó császári rendeletek, az osztrák német haladópart rögtön kibocsátotta tiltakozó manifesztumát, melyben konstatalja, hogy a 14. §-nak illetően alkalmazásba vétele törvénytelen visszaélés, mely az alkotmány fölfüggesztését foglalja magában. Az így életbe léptetett kiegyezést semmis- és érvénytelennek jelentik ki s tudtára adják a kormánynak, hogy *mindent el fognak követni*, hogy végét vessék e jog- és törvényellenes állapotoknak. Hasonló manifesztumot bocsátott ki a szabad német egyesülés is.

S ki meri tagadni, hogy a német ellenzéknek ebben igaza van? A 14. §. alkalmazását közös érdekű ügyekre tiltja a kiegyezési alaptörvény; tiltja maga a kérdéses szakasz az olyan intézkedéseket, a melyek állandó megterhelést képeznek s ellenkezik az alkotmány szellemével a népképviselőt egyenesen abból a célból kergetni szét, hogy a 14. §-ban érintett szükség a rendeletek kibocsátására előálljon. Ilyen körülmények között kétséget nem szenvedhet, hogy az összeülő Reichsrath a kiegyezési rendeleteket szankcionálni nem fogja, sőt ezzel a törvénysértéssel egyenesen bevágták az utját annak, hogy az osztrák alkotmányos törvényhozás Magyarországgal valaha is újabb egyezséget kössön.

Mert Ausztriában nem elégsznek meg a kiegyezés életbeléptetésének törvénytelen formája ellen való tiltakozással, hanem a legádázabbul izgatnak annak tartalma ellen is. Utalnak az alsóbb néposztályokat különösen terhelő fogyasztási adók fölemelésére, amit az új kiegyezés ir elő; az osztrák kincstár jogtalan megkárosításának hirdetik a fogyasztási adók átutalását: s mindezekkel a zsebkérdésekkel a végsőig fokozzák a tömegek elkeseredését s azt a féktelen gyűlölséget, melylyel azok irányunkban amugy is eltelve vannak.

Első jelensége ennek az a zavargás, amely legutóbb Grácban történt. Négyezer asszony tartott ott viharos tiltakozó népgyűlést a kiegyezés s a cukoradónak ennek következtében történt fölemelése ellen. Hasztalan humorizálnak kormányparti ujságjaink „a kávénikék gyűlése” fölött, azok a kávénikék csak az osztrák népek érzelmenek szószólói s hatalmas izgatók ellenünk, amint ezt az asszonygyűlés nyomában járt véres zavargás azonnal kézzelfogható módon bizonyította.

Ime a „biztos révpartra hozott” kiegyezés hogyan hánykódik az osztrák közvélemény háborgó hullámain s milyen fenyegetően bizonyítja, hogy a logikát nem lehet kiforgatni sarkából semmiféle álokoskodással. Hasztalan az egyoldalú rendelkezés, a közösséghez mégis csak van szava a másik félnek is, ez pedig tiltakozik ellene ünnepléses módon.

Magyarország közléte már annyira meg van mételvezve, a nemzet ellentállási ereje annyira meg van törve, hogy jogát az önállósághoz érvényesíteni képtelen, de szerencsére magában a jogban rejlik még annyi őserő, hogy az érvényesülni maga törekszik. A törvénytörés érleli a gyümölcsöt, mert fölkelte az ellenhatást, ha nálunk nem is, hát ott, ahol még nem halt ki a jogérzet az emberek kebléből s ez elsősorban azt a közösséget, a melynek minden áron való föntartásáért jogot és törvényt, sőt még a józan logikát is lábbal tiporják, de amely csak halálos ellenségekkel teszi azokat, akiket szövetségre kényszeríteni akarnak.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

bund notórius bojtárok, börtönök megült silenciózus fiskálisok, egy-két fésületlen facér iskola-mester: ezek képviselik a horvát-kultuszt.

No meg a Pozsegáról, Zagrabból kiránduló lelkes tanuló ifjuság, amely abban találja legfőbb kedvtelését, hogy az *Emlékkönyvből* a magyarok emléksorait kihuzgálják.

No, de ne politizáljunk! Azt mondja a Szucsits komám, a bogdásai tanító, (akinek legkisebb, de egyszersmint legnagyobb érdeme az, hogy nevét nem Sučić-nak írja.)

*

No hát ne politizáljunk, inkább poétizáljunk!

Nos hát megérkeztünk Jankovácra. Az eső, mintha nem akarta volna kedvünket szegni, kivárta, míg feljutunk s csak azután indult neki.

Mi már földél alatt voltunk.

Amig mi uzsonáltunk, addig az eső is elvégezte a maga dolgát. (Tudvalevő dolog, hogy Jupiter pluviusznak szerződése van Gea asszonysággal az idénre, hogy mindennap megöntözi a virágait.)

Amint az eső elállt, mi levetettük cipőinket, harisnyáinkat s a jó nedves fűben elkezdünk kneippolni. Megnéztük a Jankovich gróf sirját, a rémséges pokoltorkát, a vizesést, szökőkutat s estére kelve gombócokká dagadt talpakkal ültünk az asztalhoz.

Vacsora után még sokáig fent voltunk s hallgattuk a fák lombjainak suhogását, meg a vén huszár, Bejcsy lugár Hányárait. Mikor a

pintes üvegben a bor már úgy éjféltre járt, Bejcsy lugár is elhallgatott a mesével, mi meg aludni tértünk.

Hanem én sokáig nem tudtam aludni. Mint az erdő-zugás, folyvást a fülemben zsongtak azok a mesék.

Micsoda mesék azok!

Hogy a Maxim zsvány hol, mikor és kit gyilkolt meg. (A Maxim zsvány barlangja még most is itt látható a Jankovich gróf sirja fölött.) Azután az x-i kasznárt miért fojtották meg? Hogyan vették el a pénzét? Hogyan könyörgött az életéért?

Meg a »biró forrást« mért nevezik biró forrásnak? Mivel hogy ott verték agyon az y-i birót, aki a törvény embereit nyomra vezette. És ezekhez a mesékhez a nappali benyomások: az őrs rengeteg, a szikla-szakadékok közt harsogó patak, a világon kívül eső magános vadász-lakás . . .

Eh, hiszen ez rosszabb a legidegizgatóbb rémregénynél!

És ide jöttem én üdülni?

Ide, a magányba, az elhagyatottságba. Én nem félek a Maxim zsványtól. Tőlem nincs mit elvennie. Engem nem izgat a természet fensége, hanem elbűvöl, elvarázsol. Nekem nem rémregény mind ez, hanem egy felejthetetlen tündér-álom.

*

Másnap kisütött a nap. A fűszálakon millió gyémánt, megannyi harmatcsepp csillogott. A falombok zugásán át vadgalamb turbekolása hallatszott.

H i r e k.

Pécs, 1899. július 24.

Pallos úr levele.

Igön tisztótt Kiszörkesztő Úr!

Mindönök előtt mögkéröm atóssárgal, ne nehezéköggyék rám, amire, beesméröm — egyebiránt rá is szógátam, amiér hogy — aztunnám mán több, mind egy hónap óta semmiféle kiszörkesztési irásos fogalmazással nem szógátam. Tessön elhinni, szüvessen mögöttem vóna, mög: tudom én, hogy úgy illött vóna is, dehátlan sehogyan se juttam hozzá; annyira összegyütt rajtam a dolog, hogy asse tultam sokszor, miho kezgyek. Most ekkevés időhöz jutván, azonba kalamushol nyulok, hogy jelön soraimban ekkis tudositás félet írjak gazdasági állapotyainkrul.

Amint hogy tisztótt kiszörkesztő Úrnak is bizomossan teccik tuni: majd három hétig furtom-furt mindönnap esött a zeső, a mi bizon nagy kárunkra vót, mindön munkánkba möghátráztatott és má maj nem kéccségbe ejtött bennünket. A szénám két hétig röndön át, amég össze — és betuttam takaréttani, hanem mög is láccik rajta, ujan minda cigánygyerök — a szegény jószág majd kéllódhatik rajta a télön; a bükkönynyel is azonképpen jártam — semmi jó takarmánt nem tudunk perdukálni. Vót egy hód (1100 kvadrát öl) őszű arpám, 20 kévéjivel 10 kalangya, ez is egy hétig kinn fekütt 7 kévés rakásokba a taróján, halom ki is pállott ám alatta a gombos tenyeröm, (lóher) ami máskülönb most má nagyon szép, mahónap möglöhet kaszáni. De hogy az arpámrul szóljak, azt még csak a müt hétön nyomtathattam ki, de osztán evvel is szinteg megjártam, benne ért a zeső a szürübe és harmannapik kéllött veszőnni vele, a még mögtuttam szárogatni, kitisztéthattam, azért mégis úgy 20 mérő szöm lött belüle, igaz, hogy nem valami szép, de hát nem töhessünk róla.

Végre is mögszánt bennünket az mennybéli Atya és a buzaaratásra szép, napos üdött adott, — be is végeztünk szöröncésen és kéve számra öleg jó eredményösen. Akinek a búzája között nem volt vadborsó, ami leginkább a zirtási födeket lepte mög, — hát möglehetős termést kapott, nekem hat hódrul 78 köröszt buzám lött, ami egyre-másra hó-

A harmatos fűben egy picí, másfél éve^s kis leány tipegett. Köténykéjét teleszedte színes kavicscsal, illatos vad virággal. Lábacskái, ruhácskája egy facsaró viz a harmatos fütől. Kérdem a Bejcsy lugárt:

— Kié ez a kis leány?

A Bejcsy lugár nagyot gondol, azután ugy felel meg nagy megfontolással:

— Ez? . . . Hm! . . . Ez a feleségem testvérje sógora hugának a kis leánya. (No most legalább tudom, kicsoda?) Mert ugy áll a dolog, hogy nekem az Isten nem adott gyereket. Lent Verőcén van házam, szölöm. Hát én ezt a kis leányt örökbe fogadtam. Tudja Isten megérem-e . . .

Tovább nem folytatta.

Reggelinket csinos fiatal asszony személy hordta fel. Már kora hajnalban fölkelte. Öt tehenet megfejt. A malacok reggelijét is megfőzte, (jó kukoricát darát, vágott csalánnal.) Csak most került ahhoz, hogy a mi kávénkat is elkészítse.

Ujra kérdem Bejcsy bácsit.

— Talán a felesége?

— Nem bizony, hanem ennek a kis leánynak az anyja. (Itt megint nagy figyelemmel rakta tovább a szót) . . . a kis leány anyja sógorának a huga. Itt van nálam, cseléd. Bajos ide cseledet kapni. Ez meg munkás, szorgalmas. Egész nap tesz-vesz. Nincs egy perenyi pihenője. A házi dolgot elvégzi. Fej, seper, mosogat, tejet elsűr, sajtot önt. Ha vendég van, kiszolgálja. Nagyon szeretjük. Én is, meg a feleségem is. Mit gondol az ur?

dankint 13 körösznek felel mög. (Hogy majd szömü mit fizet, még nem tudom, de azt gondolom és úgy nézöm, hogy öt nyócodát, egy és egynegyed — $1\frac{1}{4}$ — mérőt mögád minden körösz.) Ippen tennap hortunk össze és raktunk belüle assztagot a szivásomba, a kert végibe.

Itt ekkicsit mögállapodok, mer mögkell emlitenöm, hogy én lóhuzó masinával akarom a zén buzámat kicsépötetni, más különben nem is lött vóna szabad a zörökségbe berakni; akik gőzmasinára adik a buzáikat, azoknak a bíró egy közös szűrüt jelölt ki, a falun kívül, hogy odarakják a zasztagokat, mer így lött kiadva rőndöletbe, a netalántáni tűzveszödelöm miánt.

Halom, aztunnám azén paraszt eszömtül, hogy eza rőndölet nem egészen helős, hogy úgy, tűz esettyén nagyobb veszödelöm löhetne, mindha mindönki a maga örökségibe, a szivássába csépötetne, mer ha a közös szűrүн tűz ütne ki, akitül lsten möncsön, hát bizony tisztára mögégne mindönkinek a gabonája, de ha a szivásba valamelliké kitalána gyullani valami sziporkátul, hát a tűznek könnyebben utytyát löhetne álni, mög az a sok élő fátul sem birna tovább terjenni. Így beszélgettünk ezt a zeste, a búzahordat utáni szokásos ádomás közbe; még a Bubola komám is helbösötötte a szót, pedig hát mögkell neki anni, hogy ű nagy fejü embör ám, halom azér szokás szörént — még se kerülhetne ki, hogy úgy szóbeszéd közbe ekkicsit ne viccöjünk vele.

Szóba gyütt, hogy a zirtási födekbe a Fuzsi Gyurka buzájába legsürűbben vót a vad-borsó, — aszondom ám én azén Gergö komámnak: hát elhissze keed-e, hogy azér a kee buzájába még is több vad-borsó vót, mind a Guzsiéba? — Halom amma csak osztán nem igaz ám, mög nem is löhet, mikor a zenyöm csak felényire vót borsós mind a züjjé. — Ad-dig incsöttem, böstörködtem vele, hogy má — biztos vesztire — foganni akart velem, de a Peti sögor idejébe fővilágösította: Má hogy is ne lött vóna a kee buzájába több borsó, ha ritkábban vót is benne, mind a Guzsiéba, mikor annak csak egy hód buzája vót a zirtásba, keenek mög majnem három hód. Elis röstel-lötte ám magát szegény feje, de hogy a dögöt valamiképpen kiköszörűje — beösmérve, hogy igazunk van, ű is mondott egy nagyot. Mikor arról vót szó, hogy kinek mekkora, hogy a Bende Jónásnak legnagyobb asztagja van,

Ilyen fiatal leány! Hogy lehetne az én feleségem? Én már túl vagyok az ötvenen, ez meg alig tizenkilenc.

Alig végeztük reggelinket, lódobogást hal-lunk s a meredek erdei ösvényen valami lovas alak bukkanik elő.

— Megjött a fester ur; engedelmet uraim. Azzal ott hagyott minket.

A »fester« ur pedig nem volt más, mint a vucsini főerdész, akinek huszonhat lugár (erdőr) van alája rendelve. Csinos, harminc év körüli intelligens uri ember.

Csakhamar megismerkedtünk vele. Elmondta, hogy ő cseh származású, de a felesége magyar nő s ő annak a kedvéért itt Szlavoniában megtanult magyarul.

Igen jól elmulatunk a társaságában.

*

Amit idáig elmondtam, az mind prózai valóság. Minden betűje igaz. De ami ezután következik, az mind poézis, szemem szedett hazugság. Ebből már nem kell egy szót sem elhinni.

Nekem feltűnt az, hogy a főerdész ur alig hogy a lóról leszállott, rögtön felkapta azt a fűben tipegő kis leányt azon csuron vi-zesen s össze-vissza csókolgatta.

Nemsokára előkerült a Helena leányzó is (a szolgáló) kicsipve, kimosakodva s a főerdész ur elé sligovicát rakott. A főerdész ur igen kedélyesen elbeszélgetett vele horvátul. Hát mi abból nem értettünk egy szót sem. Egyébiránt hiszen a szolgálókkal is el

mögjegyzí ám nagy böcsen: Mi haszna nagy a zasztagja, mikor a kévék aprók; igaz, hogy neköm csak fél akkora asztagom van, halom osztán mögkell nízni a kévéket, a Bendéébül talán két kéve se tösz ki annyit, mind a zenyömbül egy! — No halom ennek osztán vót nagy neveccség. De hát hogy is ne! Csak ű nízött, hogy hát mink minek nevetünk.

Ölég az hozzá, asztagba van a buzánk, a gyüő hétön csépölünk, ebbe a hétbe még a bükkönyfödeket kell leszántani, a szöllöt újra bepermetöni, — errül szóva, mögjegyzöm, hogy ahugyan most a szöllő kinéz, talán tiz esztendő uta nem vót annyi borunk, mind most lönne, ha csak valami csapás nem gyün rá. Kukoricánk, répánk is mögülehetös szép, de gyüműcsünk annem lössz, kivévén szivát, eb-bül talán pálinkának is jut egy kevés, mög majd a möggyet is kifözünk, ha ugyan nem kerüne sokba, de aszongyák nem érdömös, mer annyit kell érte fizetni, hogy jóformán úgy vöszünk mög a magunkét. Ezzel bezárom soraim és tisztületömet ajállom a zegész ki-szörkesztöségnek, mindön részekrű, mellet mar-rattam:

Költ Pönöge, annó 99, 23-ik július.

alásszolgája:

Pallós István

födművellő.

Napirend 1899. július 25-én.

Naptár: kedd, július 25. — Róm. kath.: Jakab. — Prot.: Jakab. — Görög-kel.: (jul. 13.) Gábor. — Zsidó: Ab 18. — Nap kél 4 óra 32perckor; nyugszik 7 óra 40 perckor. — Hold kél 9 óra 12 perckor este; nyugszik 8 óra 12 perckor reggel.

Időjárás. Kilátás a központi meteorologiai intézet jelzése szerint: meleg, száraz idő, északon és keleten csapadék és zivatarok várhatók.

Megyei fegyelmi választmány ülése a vármegyeházán d. e. 9 órakor.

— **(Személyi hir.)** Br. Fejérváry Imre főispán egy napi tartózkodásra, ma reggel nyolc órakor a fővárosba utazott. A főispán a holnap esti gyorsvonattal érkezik haza Pécsre.

— **(Himen.)** Nagy Vilmos főhadnagy, budapesti kerületi oktatótisz, házasságra lépett a somogymegyei Csepelyen Körmendy Szerénával, özv. Körmendy Józsefné somogy-karádi földbirtokosnő leányával. — *Szirtes*

lehet beszélgetni, de nem szokás öket kisaszszonyoknak titulálni. A vén Bejcsy lugár szá-ján pedig sokszor kiszaladt a goszpojica szó, ha a leányról beszélt.

Este aztán egy szál lámpa, meg a pintes üveg viláosságánál újra tovább füzte meséit a Bejcsy lugár. De most nem zsvány históriákat mesélt.

Elmondta, hogy milyen nagy »makker« volt ő fiatal huszárifirer korában. Hány leány-nak hogyan csavarta el a fejét.

— Ez a mi festerünk is legény ám a talpán. Bolondul az asszonyokért; azok is bolondulnak utána. Pedig szép felesége van. Csak egy a hiba: hogy nincs gyerek ott se.

Látták, ezt a kis lányt hogy szereti. Nagyon szereti. Hát hiszen én is szeretem. Szegény anyja! Mikor az apja elűzte a házatól, nálam keresett menedéket. Ide fogadtam. Itt nem talál rá senki, itt nem bántja senki.

Nem holmi szedett-vedett rongy familia. Póstamester volt az apja Dobruvácon. Mikor a baj megesett, meg akarta ölni. Nono! Nekem köszönheti valamikor, hogy a lánya él. Most talán a börtönben ülné. Talán fel is akasztották volna... Eh, haj! Későre jár az idő...

Kifogyott a bor a pintesből. Ennek a mesének úgy sincs se eleje, se veleje. Gyérünk aludni.

Patak-moraj, lombsuhogás, mese-szó: hadd szövdöjék szép álomma fiatal erdészről, fiatal leányról.

Bodonyi Nándor.

Henrik, fővárosi rajztanár, eljegyezte Singer Elvirát Somogy-Csurgóról. — Hoffmann Ödön, budapesti divatárkereskedő, tegnap délelőtt kötött házasságot a pécsi anyakönyvi hivatalban Klingenberg Rizával, Klingenberg Jakab, izr. népiskolai igazgató leányával. A házasságkötésnél tanuk voltak Weiss Gábor, izr. hitközségi titkár és Fürst Lipót, szállító. — Gaál Adolf Ödön dr., ujvidéki ügyvéd, holnap (kedden) délelőtt köt házasságot Mitsky Ellával, Mitsky Mór kereskedő leányával a pécsi anyakönyvi hivatalban.

— **(Hirek a csendőrség köréből.)** Wenninger József őrnagy, székesfehérvári csendőrkerületi parancsnok-helyettes, betegsége folytán a szolgálat alól felmentetett s a kerületnél létszámfelüli vezetése elrendeltetett. Nagy Gábor, százados, nagyvárad csendőrszárnyparancsnok, a székesfehérvári csendőrkerülethez helyeztetett át s a másodtörzstiszti teendők végzésével bizatott meg. Rosenauer Gábor csendőrmesternek, szárnyszámvivő altiszti minőségben teljesített pontos és gyors szolgálataiért a honvédelmi miniszter dicsérő oklevelet adományozott.

— **(Birák előléptetése.)** A király az igazságügyminiszter előterjesztésére Percel Ákos, kaposvári törvényszéki, Kaszincy Gábor, kaposvári járásbírósi és Keresse Gábor pest-vidéki törvényszéki birákat a VII. fizetési osztályba sorozott birákká kinevezte.

— **(A „Szigetvári Kereskedőifjak Egyesülete“)** alapítandó könyvtára javára folyó évi július hó 29-én Szivetvárott a »Kaszter«-féle szálloda kerthelyiségében nagyszabásu tűzi-játékkal egybekötött nyári mulatságot rendez. Kezdeté este $\frac{1}{8}$ órakor. Belépő-díj személyenként 1 korona. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság ugyanezen szálloda nagytermében fog megtartatni.

— **(A kik a katonaság elől bujdosnak.)** Lapunk f. hó 22-iki számában hirt adtunk olvasóinknak arról, hogy Leikam János árpádi legény, kit a tavasszal állítottak a sorozó bizottság elé és alkalmasnak találták, a napokban eltűnt falujából, elmenekült a katonai szolgálat elől. Mint értesülünk azóta már két másik legény is követte a példáját, azzal a különbséggel, hogy ezek még a sorozat elől szöktek meg. Az egyik Jurno Kornél, ki a cs. és kir. 31. ezredbeli hadkiegészítő parancsnokság kötelékébe tartozik, a másik pedig Siminovits Sconté a ki a pécsi cs. és kir. 52-ik gyalogezred hadkiegészítő parancsnokságának fenhatósága alá tartozik. Mind a két legénynek az a hibája, hogy nem jelentkeztek fősorozásra, sőt az ezt követő utóállításokra sem. Szó nélkül »ismeretlen helyre« távoztak a falujokból, s most mint katona szökevényeket körözik őket.

— **(A villamostelep kibővítése.)** A pécsi villamostelepnek a légszeszgyar-utca 3. szám alatti telkén a telep igazgatósága hűtőberendezést és szén-szint szándékozik építtetni. Mivel az építkezés a vasuti tűztávlaton belül esik, a város közigazgatási bizottsága legutóbbi ülésén helyszini szemlét rendelt el az építési feltételek meghatározása végett. A helyszini szemlét ma délután tartotta meg Kovácsfi Kálmán kir. főmérnök, államépítészeti felügyelő,

az államvasutak igazgatósági kiküldöttjének, *Herbert* János gazdasági tanácsosnak, *Vassary* Gyula főkapitánynak, *Rauch* János főmérnöknek és *Dobszay* Antal bizottsági tagnak jelenlétében, a mikor is az építési feltételek megállapítása után az építési engedély javaslatba hozatalát határozták el.

— **(Betörők a szőlőben.)** Azt hinné az ember, hogy mikor ránk köszön a nyár, akkor csökken a betörések száma, mert a hosszú nap és rövid éj egyáltalán nem alkalmas oly tettek elkövetésére, melyek irtóznak a világosságtól. De azért vannak még merész emberek, kik szabadságukat veszélyeztetve, szinte vakmerő módon követnek el betöréseket, aztán eltűnnek az ismeretlenség homályában. Ilyen eset történt a napokban — mint értesülünk — Pellérdén is, ahol Zsugora János pécsi lakosnak ottani szőleijében levő présházát eddig ismeretlen tettesek feltörték s abból két tiz literes üveg bort s néhány gazdasági eszközt elloptak. A vakmerő tettesek — a jelek után ítélve — a kora esti órákban követték el a betörést, mert Zsugora János úgy kilenc óra tájban érvén szőleijébe, a présházat már feltörve találta. A tetteseket most nyomozzák.

— **(Megütötte a szél.)** A pálinkának már megint áldozata van. Tegnap délután a felső puturluk-utcában egy részeg emberre akadtak a járókelők. Értesítették az esetről a rendőrséget, mely az önkívületig berugott embert hordágyon beszállította a kórházba. Mikor a beszállított ember felébredt, nem tudta bal karját mozditani, a sok pálinkától megütötte a szél. A szerencsétlen embert, kit *Kopási* Jánosnak hívnak, most a kórházban ápolják.

— **(Rendelet a bányászokról.)** A m. kir. belügyminiszter rendeletet bocsájtott ki, mely szerint a bányagazgatóságokat és felügyelőségeket arra figyelmezteti, hogy a szocializmus tovaterjedésének és idegen agitátorok bevándorolhatásának meggátolására, lehetőleg helyi embereket alkalmazzanak munkásokul és csakis olyanokat, kik helyhatóságilag láttamozott munkakönyvvel és állandó tartózkodási engedéllyel vannak ellátva. Miután nálunk is vannak bányák, a vármegyének is megküldték ezt a miniszteri rendeletet, melyre azonban itt aligha lesz szükség, mert a bányagazgatóság már régóta azt a gyakorlatot követi, hogy a mennyire a viszonyok megengedik, ha nem is helybeli, de lehetőleg magyar munkásokat alkalmaz, kiknek munkakönyvvel való ellátásáról, s a tartózkodási engedély megszerzéséről maga a bányagazgatóság gondoskodik.

— **(Tanári kinevezések.)** A vallás-és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Molnár* János győri állami főreáliskolai rendes tanárt e minőségében a szegvárdi állami gimnáziumhoz áthelyezte és *Bánhidí* József szegvárdi állami gimnáziumi helyettes tanárt, f. évi szept. 1-től számítható joghatállyal, jelenlegi állomáshelyén végleges minőségben rendes tanárrá nevezte ki.

— **(A ki cigánytól lop.)** Régi közmondás, hogy: »nehéz ott lopni, hol maga a gazda is tolvaj«, de úgy látszik akadt mégis valami vállalkozó szellemű ember, ki megkísérelte, — még pedig sikerrel — a lehetet-

lennek látszót. Ezt igazolja legalább az a panasz, melylyel *Kopács* Pál bogrács készítő cigány a napokban beállított a nagy budméri községi előljáróshoz. Azt panaszolta — ugyanis — a cigány, hogy a budméri legelőn felállított sátora mellett levő kocsihoz kötött fekete szőrű kancáját valaki elkötötte. Miután nem lehetetlen, hogy cigány a cigány, azért adja kárvallottat, hogy elterelje a hatóság embereinek figyelmét saját enyveskezű mivoltáról, megindították a vizsgálatot, s egyben a »tettes« után a nyomozást is.

— **(Eltűnt nyomorék.)** Körber Henrikné született *Friedrich* Margit pogányi lakosnő bejelentette a községi előljárósnak, hogy férje már napokkal ezelőtt eltávozott hazulról s azóta nem tért oda vissza. Körber Henrik hatvanhárom éves már, jobb keze szél ütött, s a hűdés óta nyelve is béna, beszélni nem tud. Az asszony bementése szerint, az öreg ember legutóbbi időben gyakran foglalkozott az öngyilkosság gondolatával, s így nincs kizárva, hogy gyógyíthatlan nyomorék voltában, talán a halálban kereset menedéket megunt élete elől.

— **(Elvágta a gép.)** *Hambalek* János tamásii lakos a cséplési munkálatokkal volt elfoglalva a tamásii határban. A cséplőgép kazánja mellett foglalatostkodott és egy véletlen pillanatban a hajtókerek oly szerencsétlenül kapta el, hogy lábai összetörték és amputálni kellett.

— **(Gazdátlan női aranyóra.)** A pécsi rendőrkapitányság Dörripatlan községi illetőségű *Durgonits* Jánostól egy, hátlapján finom vésésű nemesi cimerral ellátott női arany remontoir órát, — minthogy erős gyanu volt rá, hogy jogtalanul s hihetőleg valameny régebben elkövetett bünténnyel kapcsolatosan került tulajdonába, — elkobozott. Miért is felhívja az összes rendőrhatóságokat, hogy ha netán valamely, a jelzett tárgyval kapcsolatosan elkövetett büntény felől tudomással bírnak, azt vele sürgősen közöljék. Felhívja továbbá a tulajdonost, hogy a fent körülírt tárgy átvétele céljából a pécsi rendőrkapitányságnál jelentkezzenek.

— **(Honvédek harcászati lögyakorlata.)** A pécsi 19-ik honvédegyleget a jövő hó 27-dikén harcászati lögyakorlatot tart a tolnavármegyei Felső-Leperd pusztá, *Kocsolya*, *Edelény-pusztá*, *Értény*, *Agasvölgy*, *Edelény-malom*, *Baki szőlőhegyek* és *Szakcs* közötti területen.

— **(Felakasztotta magát.)** *Küfábér* János 79 éves kölesdi lakos a szénapadlás feljárójának egyik fokára felakasztotta magát. Mire észrevették, már halott volt. Az öreg embert elkeseredés vitte az öngyilkosságra, mert pár évvel ezelőtt látó- és hallóképességét elvesztette.

— **(Az igazolványos altisztek pártfogása.)** A hadseregben hosszú ideig szolgált altiszteknek meg van az a törvényadta kedvezményük, hogy a polgáréletben bizonyos kisebb javadalmazású állami hivatalok elnyerésénél első sorban pályázhatnak. Sok panasz merült föl legutóbb e tekintetben s az illető fölöttes hatóságok mellőzve a katonákat, irományaikat visszaküldték. Miután ez a törvénybe ütközik, az államhivatalokat figyelmeztették erre a körülményre, egyuttal a minisz-

terium felhívta a pályázókat, hogy ezután, ha jsmételten megokolatlanul érkeznek vissza kérvényük, azt a közös hadügyminiszterhez, vagy a honvédelmi miniszterhez terjeszszék föl.

— **(Gyanús halál.)** Duna-Szekescsön *Ferenci* Ferencné gyanus körülmények — mérgezés tünetei — között hirtelen meghalt. A mohácsi kir. járásbiróság elrendelte a holttest birói boncolását, mely után megállapított, hogy nem torog fönn mérgezés esete, mert *Ferenciné* halálát szélhűdés okozta. A haláleset a környezet előtt azért tűnt fel gyanusnak, mert a halált erős hányás előzte meg.

— **(A hullámok között.)** Szegény elhagyott özvegy asszony volt. Vérének ve-rejtékével kereste kenyerét, lemondott a világi élet gyönyöreiről, csak két leánya legyen boldog. Aztán föl nőttek ezek is. Gyenge volt az a kötelék, a mely anyjukhoz fűzte őket, de annál erősebb az, a mely csak gyönyörre készítette, az élet mámorára. Az egyik elszülyedt egészen, belesülyedt az erkölcstelen élet ingoványába. Szegény, elhagyott özvegy asszonynak csak egy maradt, csak ezért élt, csak ezért fáradozott. Most már ezért sem kell élnie. Egyetlen leánya fürödni ment a Dunába és *Pampó* Mari holtteste ott találta meg örök helyét a csobogó hullámok aljában. Szegény elhagyott özvegy asszonynak most már nem kell senkiért sem élnie.

— **(Munkások fogyasztási szövetkezete.)** A pécsi szociáldemokrata párt kezdeményezése folytán egy munkás-fogyasztási szövetkezet van alakulóban a pécsi munkások között. Tegnap délelőtt e tárgyban értekezletet tartottak a gyár-utca 7. szám alatti helyiségben s az alakuló közgyűlést ugyanott a jövő vasárnap fogják megtartani.

— **(Tűz a Tettyén.)** Ma délután egy óra tájban telefonon értesítették a rendőrséget, hogy a Tettyén tűz van. Először úgy szólt a hír, hogy a város erdeje ég; majd, hogy a tettyei fensikon van a tűz s végre is kitűnt, hogy — szerencsére — nagy lárma volt semmiért. Mert az ut mentén gyuladt csak ki a száraz fű, bizonyára valami eldobott gyufától s ez égett le vagy két négyszögmeternyi területen. A közelben dolgozó munkások azonban hamar eloltották a tüzet s így senkinek semmi kára sem lett a nyári tüzesetből.

— **(Anna-bál Harkányban.)** Harkányban tegnap volt az Anna-bál, a mely alkalomra Pécsről is sokan mentek ki az arany ifjuság közül, hogy egy jó napot szerezzenek maguknak. Habár a bál éppen nem multa felül a pár év óta szokásos bálakat, melyeken sok volt mindig a táncos, de kevés a táncosnő s még e kevésből is sokan inkább sétáltak, mint táncoltak. Most is nagy volt a kirándulók száma, de a táncolók bizony kevesen voltak. A siklósi zenekar nótái mellett 12—13 pár járta a négyeseket, de ezek aztán ki is táncolták magukat kedvükre. Egyébként volt kedv és mulatság bőven s a kirándulók csak hajnalban hagyták oda a bál színhelyét.

— **(Álmában lopták meg.)** *Putnoki* Gábor vándorló legény tegnap délelőtt a Vasfürdő melletti kis erdőben aludt, maga mellé helyezvén egy kék táskát, melyben ruhái és munkakönyve voltak. Mikor felébredt álmából, a táskát nem találta sehol. Azt bizony valami jómadár elemelte alvása közben

az oldala mellől, de hogy ki, azt még eddig nem sikerült a rendőrségnek kinyomozni, hol bejelentette kárát a meglopott mesterlegény.

— **(Halálozás.)** *Kassádi* Sándor pécsi lakos folyó évi július hó 23-án d. e. 11 órakor 33 éves korában Pécsen elhunyt. Temetése holnap délután 5 órakor lesz a Xavér-utca 17 $\frac{1}{2}$ számú gyászházból a szigetikülvárosi temetőbe. A gyázmisét f. hó 25-én reggeli 8 órakor tartják meg a szent Ferencrendiek plébánia-templomában. Az elhunytat feleségén kívül szülei és kiterjedt rokonsága gyászolja.

— **(A vallás szobra.)** Az esztergomi bazilika homlokzatát díszítő szobrok az idők folyamán lassanként annyira szétmállottak, hogy eltávolításuk és ujakkal való helyettesítésük szükségessé vált. Az új szobrok elkészítésével a hercegprímás Kiss György budapesti szobrászt, a pécsi székesegyház szobrainak készítőjét, bizta meg. A vallás szobra egy nyolc és fél méter magas géniust ábrázol, ki jobb kezével az égre mutat, baljában keresztet tart; fejét sugáralaku glória övezi. A szobor igazi művészi ihlettségről tanuskodik. Kiss ezenkívül most fejezi be Szt. István és Szt. László szobrainak mintázatát. Mindhárom szobrot horganyba öntik és a jövő tavasszal helyezik el az esztergomi székesegyház homlokzatán.

— **(Még egy repülőgép.)** Minden esztendőben százsámra megy a feltalált repülőgépek száma. De a legtöbb csak találmány marad, repülőgép egyikből sem lesz. Így aztán nem csoda, ha minden új repülőgép hírével bizalmatlansággal fogadják az emberek. Most Sopronból jelentik, hogy egy odaváló lakos repülőgépet konstruált, a modelljét följánlotta a hadügyminiszteriumnak. Ugy látszik, ezuttal komolyabb találmányról van szó, mert a hadügyminiszterium műszaki bizottságot küldött ki az új találmány kipróbálására. A gép segítségével bármely súlyú test a levegőben tézés szerinti irányban mozoghat, olcsón, aránylag csekély erőfeszítéssel minden légáramlat, sőt a legerősebb orkán ellenében is. A hadügyminiszterium műszaki kiküldöttjei a jövő héten próbálják ki az új találmányt Sopronban.

— **(A köröm ápolása.)** Nem kis mesterség a körömöt szépen, formásan ápolni. Sok türelem és ügyesség is kell hozzá. Nem szabad a körömöt késsel vágni, hanem befelé hajlított, nem hegyes ollót kell ehhez használni. Vigyázni kell, hogy a hus alá nőtt szögleteket ne nagyon erősen vágjuk ki, mert akkor könnyen meggyülik az ujj. A kiegyengetett körömök szélét aztán finom reszelővel kell lesimitani. A levágás előtt a körömöt jól meg kell mosni szappannal és kemény kefével, aztán tompa hegyű tisztítóval kell eltávolítani a köröm feketéjét. A nagyon hegyes, acél körömtisztító nem ajánlatos, sokkal alkalmasabb a csontból készült. A körömtisztító homoru végével, vagy inkább a körömmel azután vissza kell tolni a bőrt a köröm körül. Ezzel hosszukás formájú lesz a köröm. Szép rózsás színt azzal adunk a körömnek, ha citromlével vagy ecettel jól bedörzsöljük, azután szarvasbőrrel kifényesítjük. A körömről a fehér pettyeket, a melyekről a babona azt tartja, hogy szerencsét, ajándékot jelentenek, nem szabad vakarni, mert amugy sem lehet eltávolítani.

— **(Az eltemetetlen halott.)** Kisérteties dolog történt Konstantinápolyban, mely a babonás törököket még ezekben a forró kutyánapokban is megborzongatja. Egy nagy konstantinápolyi házból hónapok óta egymásután hurcolkodtak ki a lakók és senkisémet tudta az okát, míg végre egy öreg ur, aki legutoljára hurcolkodott ki belőle, megjelent a rendőrségnél és előadta, hogy azért hagyta el a házat, mert minden éjjel egy aggastyán jelent meg neki álmában, aki fölhívta, hogy menjen a rendőrségre és tegyen jelentést az ő, a ház pincéjében történt titokzatos meggyilkolásáról. Konstantinápolyban a rendőrség is babonás, kutatni kezdte tehát a dolgot és miután megtudta, hogy az összes előbbi lakóknak is ugyanaz a látomás jelent meg, fölászta a ház pincéjét, hol a kísértet által említett csontvázat tényleg megtalálta. Ezzel a közkíváncsiság ki lévén elégítve, a rendőrség befejezettnek tartotta föladatát s az embercsontokat nyugodtan tovább is a pincében hagyta. Hónapokig senki sem gondolt többé a kísértetre, a háziur új lakókat keresett és talált is, de másnapra már ezek is égnék álló hajjal futottak a rendőrségre, a kísérteties aggastyán nekik is megjelent és rettenetes boszúval fenyegette az egész városnegyedet, ha csontjait a városi temetőben tisztességesen el nem temetik. A rendőrségnek ez esze ágában sem volt, de három nap múlva egymásután jelentek meg a városnegyed lakói a rendőrségen, hol nagy csoportosulás támadt és ezek az emberek mind a kísérteties aggastyán eltemetését követelték, mert az valamennyinek megjelent és kijelentette, hogy egyiket se hagyja aludni, míg őt el nem temetik. A rendőrség erre engedett és tisztességes temetést rendezett a pincében talált csontoknak és ezt a bolond históriát a török lapoknak most egész Konstantinápoly elhiszi.

— **(Új iskolaszolga.)** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Nagy Vince pécsi lakost a pécsi m. kir. állami főreáliskolához rendes iskolaszolgává kinevezte.

— **(Havi Boldogasszonyi vásár.)** A jövő hétfőn kezdődik havi boldogasszonyi országos vásárunk. Az országos vásár a budaikülvárosi vásártéren fog megtartatni.

— **(Halálosvégü baleset.)** Megrendítő szerencsétlenségnek voltak szemtanúi tegnap délután a balokányi liget látogatói. Egy *Pethes* József nevű, tizenhétéves cipészsegéd, mikor már a ligetbeli csolnakhinta megindult, berohant a csolnakok közé, úgy látszik azért, hogy valamelyikre felkapaszkodjék. Azonban vesztére akarta ezt a bravurt végrehajtani, mert egy csolnak hegyes orra neki repült és a hegye belefuródott a gyomrába. Fájdalmas sikolytással esett össze a saját vigyázatlanságát ily drágán megfizető fiatalember s alétan, véresen szedték ki a hintából. A csolnak hegyes vége átvágta a szerencsétlennek hasizmait s eszméletlen állapotban tették kocsira a rendőrség emberei s bevitték a városi kórházba. Azonban a halálos sérülés ellen ott sem talált segédelmet s még tegnap este belehalt sebeibe. A szerencsétlenül járt fiatalember somogy megyei, cser-tői születésű volt s rokonait táviratilag értesítették szomorú és váratlan haláláról. Temetése holnap délután lesz a budaikülvárosi temető halottas házából.

— **(Katonai hír.)** *Zólyomy* Imre, tartalékos hadnagy, a 21-ik honvédegyalozredtől a 19-ik honvédegyalozredhez helyeztette át.

— **(Hűtlen szolga.)** *Kertész* István háziszolga tegnap reggel elloptott a gazdájától

3 forintot s azzal megszökött. Ugy látszik, egy görbe napot akart csinálni magának a lopott pénzen; de terve nem sikerült, mert a káros feljelentésére nyomozni kezdte a rendőrség és még tegnap délután el is fogták. Most a bíróságtól várja megérdemelt büntetését.

— **(Az ötvenkettesek ünnepe.)** Holnap (kedden) lesz ötvenegyedik évfordulója a custozzai ütközetnek, mely ütközetben az akkor *Ferenc Károly* főherceg nevét viselő pécsi 52-ik gyalozegred is részt vett. Ez alkalomból holnap *Magenheim* József belvárosi plébános reggel 8 órakor a Frigyes laktanya előtt tábort misét mond, melyen az ezred összes legénysége és tisztikara résztvesz. Délben pedig bankettel üli meg a tisztikar a győzedelmes custozzai csata emlékét.

— **(Új nyári kocsik.)** A m. á. v. igazgatósága a legutóbbi időben dicséretes módon kezd gondot fordítani utazói kényelmére. Csak a közelmúltban irtuk, hogy a »nem dohányzó« kocsizakaszokat kivonják a forgalomból, mi nem csekély örömet okozott az utasoknak, kiknek most azzal kedveskedik a m. á. v., hogy a nyári idény tartamára a kereskedelmi miniszter által meghatározandó útvonalakon, ugynevezett »nyári« kocsikat hoz forgalomba, melyek teljesen nyitottak lesznek, természetesen kellő biztonsági korlátokkal ellátva. Ez ugyan csak terv s több, mint valószínű, hogy az idén még nem kerülnek ezek a kocsik forgalomba, de hát elég kényelmes lesz ez jövőre is s a remény már most is sok muszáj utast kecsegtet, hogy jövőre nem kell izzadniok.

— **(A gondolások nyomora.)** A romantika minden barátját bizonyára szomoruan fogja érinteni az a hír, hogy a velencei gondolások utolsó órája ütött. Azok a kis gőzhajók, amelyek a pályaudvartól a Grande Canalen keresztül a Lidóig járnak, a keresetüket teljesen tönkretették. Velence hatóságai nem voltak olyan humánusak, mint a bajor régens-herceg, aki nem engedett gőzhajót a Königsseere, mert ezzel tönkrejutottak volna az ottani halászok. Persze kényelmes és olcsó a gőzgondola, de a régi hangulatnak nyoma sincsen már s a Grande Canalenek csöndes, költői varázsa pusztul a gondolásokkal. Ismét egy darab poézis, amit szétzavar a civilizáció!

— **(Drága hintázás.)** A buzatéri hintánál tegnap délután nagy kár érte *Kiss Mari* cselédleányt. Felült a hintára s mikor kihintázva magát kedvére, leszállt, akkor vette észre, hogy arany nyaklánc, melyen arany sziv függött, elveszett. Az arany szivet hosszú keresés után megtalálták a föld porában, de a nyaklánc eltűnt. Így hát elég drágán fizette meg a szegény *Kiss Mari* az ő vasárnap délutáni multságát.

— **(Fennakadt forgalom.)** Már jó ideje, hogy az országutnak a »Bedő« kávéháztól kezdődő részét keramitozás alá vették. Ez időre persze a közforgalom ez utcáról le-szorult s a vasutról jövő közlekedés a Majláth-utcán át történhetett. A közforgalomnak ilyen szükségbeli le-szorításához képest azonban az ut kiépítése nem halad a kellő gyorsasággal s a forgalom fennakadása sok panaszra ad okot. Ajánljuk a városi Tanács figyelmébe, hogy sürgesse meg a vállalkozókat a munka

gyorsabb fogantatása végett, annál is inkább, mivel a közeledő országos vásár alkalmával a közforgalom teljesen fennakadhat az ut elzárása miatt s az országút budai külvárosi részéről s a Majláth-utcán át a siklósi-utcáról találkozó közforgalom torlódást s esetleg balesetet is idézhet elő.

— **(Elveszett ékszer.)** Elveszett egy patkóalakú, brillánsköves nyakkendő. A becsületes megtaláló kéri, hogy az elveszett ékszer adja át a rendőrségnek, hol illő jutalomban fog részesülni.

— **(Csombor Imre ezrese.)** Ezelőtt négy évvel nagy szenzációt keltett országszerte az a hír, hogy a hirhedt posztkiszli tolvaját elfogták. Óriási nép tódult Budapesten az »Aranyas« vendéglő felé, amelynek bérletét, Csombor Imrét, a rendőrök beszállították a bírósághoz. A vád igaz volt, de a bűnöst, aki kétszázötvenezer forintot rabolt el, nem lehetett megbüntetni, mert a bűne elévült. A pénz egy részét a büntetésénél, Dalmát Jókánál megtalálták, a többire ráfogta Csombor, hogy a Dunába dobta. A rendőrség azóta állandóan felügyelet alatt tartotta. Ma ismét felszínre került Csombor Imre. Egy hamisított ezrest akart felváltani s letartóztatták. A sors szerint mégis csinál néha tréfát. Aki kétszázötven darab ezres bankót büntetlenül emelhetett el, az a nyakat törte egyen, amelyik — hamis.

— **(Megharapta a malac.)** A szülői gondatlanságnak ritka baleset folytán csaknem áldozata lett tegnap egy kis gyerek. Werner István, negyedfél éves gyereket az Alajos-utca 1. szám alatti ház udvarán egyedül hagyták szülei s a gyereket az udvaron egy malac megharapta. A kis fiu odament az épen déli kosztját habzó állathoz, mely a vályuban lubickolni akaró gyerek jobb keze fejét bekapta és fogaival összezúzta. A fiu megsérült kezét Tolnai Vilmos dr. kerületi orvos kötözte be s most otthon ápolják.

— **(Két bucsu.)** A jövő hó 5-ikén, Havi Boldogasszony napján (szombaton) lesz a Havihegyen a minden évben szokásos s nagy látogatottságnak örvendő havihegyi bucsu. E napon a havihegyi kápolnában egész délelőtt kora reggeltől fogva istentisztelet tartanak. Másnap, vasárnap lesz Donát napja, a mely szintén bucsuval van egybekötve. Ugyanis a Donátus hegyi kápolnában tartanak e napon bucsut.

— **(Nyoma veszett.)** A tamási főszolgabíró közölte, hogy Tóth Gizella, előbb Samu Józsefné, most férjhez Farkas Lajosné, szemcse-pusztai lakosnak Samu Gyula nevű 18 éves fia, ki Vikli János hűgyészi lakosnál cselédként szolgált, szolgálatadó gazdája házából nyomtalanul eltűnt és holtartózkodása felől mind ez ideig mit sem tudnak. Felkérte tehát az összes hazai rendőrhatalmokat, hogy nevezett hatóságuk területén köröztetni és feltalálás esetén oda értesítést tenni sziveskedjenek. Személyleírása: termete magas nyulánk testalkatú, arca hosszukás, haja szőke, szemei sárgásbarnák, szemöldöke szőke, orra hegyes, vékony, szája rendes, beszél magyarul, ruházata magyar kinézésű.

— **(Elszökött kovácslegény.)** A csongrádi szolgabíró közölte, hogy Katz József, 18 éves, közép termetű fekete haju,

barna szemöldökű, sárga szemű, rendes orru és száju, duna-szent-györgyi illetőségű, kovács segéd, Mihalovics Rókus, kovács iparos, csongrádi lakostól munkakönyvének hátrahagyásával és 5 forint előleg felvétele mellett megszökött. Megkereste tehát a hatóságokat, nevezett körözésére s feltalálása esetén oda leendő kísértetésére.

— **(A javithatatlan.)** Nemrég ir-tunk egy alig tizenháromeves gyerekről, kinek megrögzött szenvedélye a lopás. Bok Ágostonnak hívják az illetőt, ki anyjával a siklósi-utca 22-ik számú házban lakik. A nagy bérháznak három lakójától ellopta a zsebórát a korán rossz utra tért gyerek, mikorra a rendőrség kezébe adták. Ekkor ugyancsak a lelkére beszéltek, de — ugylátszik — nem használt semmit, mert a fiu most újra lopást követett el. Kiment a siklósi-utca végére s a vámház mellett lakó bolgár kertészek lakásába bemászott a nyitva levő ablakon át s onnan is ellopott egy ezüst zsebórát láncsal együtt. A láncot otthon elásta, az órát éppen el akarta adni, mikor letartóztatták. A javithatatlan fiut most az aszói javítóintézetbe fogják szállítani, a hol talán még megmenthetik a becsületes élet számára.

— **(Honvédlovak előállítás.)** A pécsi 8-ik honvédszázad parancsnoksága a rendőrkapitányság útján ma felhívta azokat a lótarló gazdákat, kiknek birtokában kincstári lovak vannak, hogy lovaikat a jövő hó 13-án reggel 6 órára állítsák elő a Lakitslaktanyába. A lovak előállítása gyakorlat céljából rendeltetett el.

— **(Korunk legnagyobb csapása)** az ideg- és szivbaj, a gyomorbetegségek, vérszegénység, sápkór stb. serege, a melyekhez legtöbbször már a gyermekkorban tetetett le az alap izgató italok nyújtása által, mint sör, bor, de különösen babkávét, mely idegeink és szivműködésünkre oly hátrányosnak bizonyult. Egy háziasszonynak, de főképp egy anyának sem volna, a későbbi bajok ezen már elvitathatatlan okozóinak felismerése után a ház fiatalságának babkávét nyújtani. Hiszen szerencsére most már a babkávéről a Kathreiner Kneipp-maláta-kávéjára való átszokás, amely a babkávét illatával és ízével bir, minden család javára kényelmesen keresztülvihető. Eleinte egyharmad Kathreiner-maláta-kávét használunk pótlékként kétharmad babkávéhoz, később felét-felét, örömjük mindkettőt össze és készítsük el a kávét a megszokott módon nagyon gondosan. A kiválóan jó, kellemes enyhe íz meglepő lesz. Azonban kötelesség, sürgős lelkiismereti kötelesség, hogy a gyermeket egyáltalában ne szoktassuk többé a babkávéra. Készítsünk részükre jó erős Kathreiner-téle maláta-kávét és tegyük hozzá, mint szoktuk, tejet és cukrot. Örömmel fogjuk majd látni, mily pompásan izlik ezen kávéital a kicsinyeknek, mennyire felvirágoznak és fejlődnek mellette. De sőt betegek és gyengék, e pusztá Kathreiner-kávéhoz és annak kiválóan jótékony hatásához szokva, azt mindig nagyobb előszere-tettel isszák. Ezeknél és a gyermekeknél ezt az ezerszeres tapasztalás bizonyítja. Fontos azonban, hogy mindig csak a »valódi Kathreiner« az ismert eredeti csomagban használjuk.

Művészet, irodalom.

○ **Dunántul.** A Magyar Kerékpáros Szövetség csinos kis zsebkönyvet adott ki, amely kerékpárosok számára ugyszólván nélkülözhetetlen. Ez az első magyar kerékpáros uti-

könyv, benne vannak a Dunántul összes kerékpáron bejárható főutvonalai, számszerint 92, 8000 kilométerről. A pár hónap mulva megjelenő Dunántul II. a járható mellékutvonalekat fogja tartalmazni; a két könyvecskéen összesen 168 utvonal lesz. Utána meg fognak jelenni a Felvidék, Erdély és az Alföld utvonalai. A könyvet a Magyar Kerékpáros Szövetség tagjai ingyen kapják, a két forintos csekély évi tagdíj ellenében, akik ezenkívül még igen sok előnyt élveznek. Az utikönyvek főmunkatársa Bláthy O. Titus főmérnök. A szerkesztésben résztvettek: Balogh Benedek tanár, Dióssy Ede, Gillemot Ferenc, Földváry Tibor, Kleindin Hugó és Tóth Lajos, a ki a szép térképeket rajzolta.

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetel

1899. július 24. reggeli 7 órakor.

Barometer (redukált) = mm. 57.3 (súlyedő.)

Hőmérsék = 22.5 °C

› maximuma: 31.2 °C

› minimuma: 18.0 °C

Párányomás: 16.9 mm.

Relatív nedvesség: 94.

Felhőzet: 8°

Szélirány s erő: Cir. Str. W. E.

Csapadék 24 órai: 0

Száraz, meleg, borulás, eső.

Dr. Czürer.

Törvénykezés.

§ **Csődök.** A szegvárdi törvényszék Fein Ignác, be nem jegyzett lisztkereskedő, bonyhádi lakos ellen a csődöt elrendelte. Csődbiztos *Sonnenwend* Frigyes dr., törvényszéki bíró; tömeggondnok *Pick* Mór dr., bonyhádi ügyvéd, helyettese *Müller* Ferenc dr. szegvárdi ügyvéd. Igénybejelentési határidő szeptember 19.; felszámolási határnap szeptember 22-dike. — A pécsi kir. törvényszék *Vogl Testvérek* pécsi cég hagyatéka ellen az 1896. évi június 10-én nyitott csődöt, a csődtömeg felosztása miatt, megszüntette. — A kaposvári kir. törvényszék *Breiner* Adolf, somogy-csákyi kereskedő ellen a csődöt elrendelte. Csődbiztos *Galamb* Zoltán, törvényszéki bíró; tömeggondnok *Bernáth* Béla, marcalii ügyvéd, helyettese dr. *Obethó* Károly, kaposvári ügyvéd. Igénybejelentési határidő augusztus 27.; felszámolási határnap szeptember 21-dike.

§ **A rehabilitált állomási főnök.** *Engel* Frigyes, kölesdi fakereskedő a m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőségénél feljelentést tett *Széles* Ferenc, kölesd-tengelici vasuti állomásfőnök ellen, több a vasuti szállításhoz elkövetett visszaéléssel vádolván őt. A vizsgálat folyamán azonban a vád alaptalannak bizonyult, minek következtében *Széles* Ferenc, állomásfőnök rágalmozás miatt panaszt emelt *Engel* ellen, kit a szegvárdi kir. törvényszék 50 frt pénzbüntetésre és ezenfelül az összes felmerült perköltések megfizetésében marasztalt el.

§ **Sajtópör.** Megemlékeztünk a megyei közigazgatási bizottság e havi üléséről közölt tudósításunkban *Balogh* Gyuláné szül. Bárvárt Nina szabolcsbányatelepi lakosnőnek panaszáról, illetve felelősségéről, melyet *Kaufmann* Ernő dr. szabolcsi bányarvos, tb. pécsi járás-

orvos elleni ügyében a közigazgatási bizottsághoz benyújtott. A felelősséget, úgy az alapját képező alispáni határozatot panaszosnő előzőleg kinyomatta és úgy látszik, nemcsak a bizottság tagjainak küldte meg, hanem sajtó útján szélesebb körben is terjesztette, mert Kaufmann Ernő dr. sajtópört indított ellene. Az orvos képviselője *Toldi Béla* dr. ügyvéd útján ma nyújtotta ugyanis be sajtóügyi feljelentését *Balogh Gyuláné* ellen a pécsi királyi törvényszékhez, mint sajtóbírószékhez, sajtó útján elkövetett becsületsértés és rágalmasz miatt. Így tehát a pécsi esküdteknek egy érdekes sajtópörre van kilátásuk, melynek érdekességét csak emeli az, hogy a vádlott — nő lesz, ki férjének, a ki gyógyszerész, ügyeit magáévé téve, élt panaszszal annak idején a feljelentést tevő orvos ellen.

Bűnügyi tárgyalások jegyzéke a pécsi kir. törvényszéknél.

1899. évi július hó 26-án.

5142. Kovács István ellen lopás miatt.
5111. Hetinác Anna ellen gyermekölés miatt.
5170. Varga Ferenc ellen sikkasztás miatt.
5187. Toki Viktor ellen hatóság elleni erőszak miatt.
5239. Végh István ellen szándékos emberölés büntetvének kísérlete miatt.

1899. évi július hó 28-án.

5143. Bock Mihály ellen csalás miatt.
5330. Reinfeld Mór ellen lopás és sikkasztás miatt.
5139. Schäffer Adolf és özv. Borovicz Mihályné ellen csalárd bukás miatt.
5433. Balló Ádám ellen lopás és sikkasztás miatt.
5432. Póla József és társa ellen hatóság elleni erőszak miatt.

Közgazdaság.

□ **Gazdasági tudósítás.** Pécsváradról írják, hogy az aratási munkálatok rövid időn befejeződnek s jövő héten már minden gazdaságban csépelni kezdenek. Az eredmények közepesen aluliaknak mondhatók, úgy minőség, mint mennyiség tekintetében. A len és kender jó termést ígér. A nagy esőzéseket a burgonya nagyon megsínylette, különösen a lapályosabb részekben rothadni kezd. Jó termés van a mesterséges takarmányfélékből, a legelők és rétek is bő táplálékot ígérnek a kijáró jószágoknak. A munkásviszonyok jók, panasz nincs sehol.

□ **Az aratás.** Dombóvárról írják: a földmívelési minisztérium jelentése szerint a Dunántulban jóval több buza terem az idén, mint tavaly termett. Ezen becsles gazdáink körében két-három hét előtt még tényleg helyeslésre talált. A legutolsó termésbecslés bevezető része általánosan panaszodik az ország minden részében elterjedt fekete és vörös rozsdáról, cecedóniáról és az ujabban felfedezett penészgombákról. A jelentés úgy tünteti fel a dolgot, mintha e betegségek csak az utóbbi időben terjedtek volna el és így már ártani nem volt idejük. Csak így magyarázható, hogy ezen jelentésben foglalt buza-hozam csak csekélyvel kevesebb az ezt megelőzőben foglaltnál. Sajnos azonban, ez a feltevés csak látszólagosan áll így. Legalább a Dunántul legnagyobb részében a cecedónia már a viragzáskor lépett fel és ennek tulajdonítható, hogy a buzakalászkok egy jó része teljesen üres. Ehhez az óriási kárhoz járul még a vörös rozsa, fekete rozsa és a penészgomba pusztítása. A gazdaközönség mégis remelte, hogy hűs idő esetén ezen utóbb em-

litett betegségek pusztítása nem lesz oly nagymérvű. Miután ez a hűs idő tényleg bekövetkezett, gazdáink mindent ismét a legszebb színben láttak és ennek következtében a buza-termést meglehetősen állították. Most azonban, midőn a buza java részét már levágták, sőt már próbacséplések is voltak, csak most veszik észre gazdáink óriási tévedésüket. A hűs idő nem sokat használt; a rozsa azért megtette romboló hatását, amennyiben a buzaszemek 40 százalékát teljesen összenyomortotta. Ennek eredménye aztán, hogy a Dunántulban, hol 3—4 év előtt 70—80 kilos buza közönségesek voltak, most a jó buza 76 kilos lesz, míg a javarésze 70—75 között váltakozik. A körülményeknek, ily szerencsétlen alakulása még a legrégebbi gazdákat is tévedésbe ejtette. Így egy 25 évi tapasztalattal bíró gazdaember egy hét előtt még 6—7 mázsát várt magyar holdankint (1200 négyszög), ma már 5 mázsát vár. Ez és ehhez hasonló esetek már meggyőzték gazdáinkat, hogy a termés még a tavalyi hozamot sem éri el.

TÁVIRATOK.

— **Erzsébet-szobor Gödöllőn.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A gödöllői Erzsébet szobor-bizottság tegnap délután gyűlést tartott Gödöllőn báró *Podmanicky* Géza elnöklete alatt. A gyűlésen elhatározták, hogy a szobrot az Erzsébet-parkban fogják felállítani s a jövő évben Erzsébet királyné halálának évfordulóján tartják meg a leleplezési ünnepélyt.

— **Schusztér Konstantin halála.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Schusztér* Konstantin, váci megyéspüspök, tegnap délután négy órakor Vácott meghalt. Az elhunyt főpap régebbi idő óta betegeskedett s halála nem volt váratlan. Életrajzi adatai a következők:

Született a nyitramegyei Szokolcán 1817. július 31-én, tehát épen e hó 31-én töltötte volna be nyolcvankettedik életévét. A papi pályára lévén hajlama, Vácott a kegyestanítórendbe lépett s 1840-ben szenteltetett áldozárrá. Ekkor különböző helyeken tanárkodott, majd a gróf Pálffy családnál Velencében volt nevelő. 1857-ben átlépett a kalocsai érseki egyházmegye papsága közé s először Baján káplánkodott. Innen *Kunszt* József, kalocsai érsek udvari papjának hívta meg s titkárává tette. 1865-ben pedig kalocsai kanonok lett s 1877-ben neveztetett ki kassai egyházmegyei püspökké. Innen 1886-ban *Peiler* Antal halálával váci egyházmegyei püspökké neveztetett ki s bár a váci egyházmegyei püspökséget igen deranzsirt állapotban vette át, ismert takarékosága folytán csakhamar rendezte a püspökség anyagi viszonyait s itt is folytatta azt a nagy és áldozatkész jótékonyt, a mit kassai püspök korában megkezdett.

Jótékony alapítványai meghaladják a másfél milliót. A kassai dóm restaurálására 44 ezer forintot, a papi alap javára 40 ezer forintot adományozott. Eperjesen 200 ezer forinttal leánynevelő intézetet alapított s a kassai dómban egy 15 ezer forintos márványoltárt létesített. A váci egyházmegyében templomokat építtetett, Jakabszálláson. Szécsénkén, Rákócín és Tiszaföldvárott. A váci székesegyház res-

taurálására 15 ezer forintot adott s újraépíttette a péceli templomot is. Kecskeméten, Kunfélegyházán, Hódmezővásárhelyen leánynevelő intézeteket alapított 140 ezer forinttal. A váci főgimnáziumnak 46 ezer forintot adott s árvaházat és kórházat építtetett székvárosában. Elemi iskolák alapítására 80 ezer forintot költött; egyházmegyéjében 3 kanonoki stallumot szervezett s végül „Constantin-alap“ címen 200 ezer forintos alapítványt tett elaggott papok részére.

Mindeme és egyéb jótékonyt nem maradtak királyi elismerés nélkül. A király 1881-ben valóságos belső titkos tanácsosává nevezte ki; 1884-ben a Ferenc József-rend nagykeresztjét kapta; 1888-ban a vaskoronarend első osztályát s 1896-ban a Lipót-rend nagykeresztjét. Eperjes és Szolnok városok díszpolgárukká választották a jótékony főpapot, kinek rideg külseje a legjobb emberbaráti szívet takarta. *Módora* azonban gyakorta darabos volt s okát adta annak a sok epizódnak, mely életét jellemezte s melyeket halála után most bizonyára föllevenítenek. Így megtörtént vele kassai püspök korában, hogy a leánynevelőintézet vizsgáján az egyik növendéknek szigorú oktatást adott, hogy ne zongorázást s egyéb ily luxus-dolgokat tanuljon, hanem kézimunkát és hasznos ismereteket. A növendék a szigorú oktatásra azonban ezt felelte:

— Nem vagyok én *schusztér* leánya!

A püspök erre abbahagyta a szigorú oktatást és nem hozakodott elő többé a vizsgán az ő házias elveivel.

Váci püspökkorában volt egy plébánosa, a ki megneheztelt reá, mert valami kérését nem teljesítette. E neheztelését ki is fejezte ekkép:

— A váci püspök is csak *ordó* miatt tesz mindent.

E szavak a püspök fülébe jutván, az öreg egyházfő mosolyogva adta meg rá a választ:

— Az a plébános bizonyára a *hordó* miatt beszél ilyeneket!

— **Robbanás egy hadihajón.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az „Adler“ nevezetű torpedónaszád parancsnoka, ugyszintén a pólai tengerészeti parancsnok táviratilag jelentik, hogy az „Adler“ torpedón a Curzolari csatornában (Torceola sziget) tegnap kázánrobbanás történt. Ez alkalomból *Grabmayer* Angersheim sorhajóhadnagy, *Decks* József gépész, *Spiegel*, *Ulipic* fűtők és *Miljak* főfűtő halálukat lelték. A torpedó a robbanás után a Tuffesa sziget partjára vonszoltatott. A robbanást valószínűleg a kazánosó megrepedése okozta.

Számosan megsebesültek és ezeket, valamint a hullákat Spalatoiba szállították. A torpedó parancsnoka Schwarzl Kamillo és a személyzet két tisztből és 14 tengerészből állott.

— **Visszalépett képviselőjelölt.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Dr. *Kupsa* Victor, a magyar-csekei kerület képviselőjelöltje — mint fővárosi tudósítónk sürgönyzi — a jelöltségtől visszalépett.

— **Kötött utlevél a marquisnak.** (A Pécsei Figyelő eredeti távirata.) Párisból jelentik, hogy Don Carlos megbízottja, Ceralbo marquis, a ki jelenleg Sant-Jeanban tartózkodik, a francia kormánytól azt az értesítést vette, hogy tartózkodási helyét a Loire vidék déli részének valamelyik helységébe hadéktalanul áttegye.

— **Konspiráló érsek.** (A Pécsei Figyelő eredeti távirata.) Date spanyol belügyminiszter kijelentette, hogy ha Sevilla bírósi érseke továbbra is konspirálna, a megérdemelt büntetésben részesíti. Továbbá kijelenti, hogy a barcellonai zavargásokról szóló híresztelések tulzottak, és a zavargókat példásan megbüntetik.

— **Mikor lesz a Dreyfus-tárgyalás?** (A Pécsei Figyelő eredeti távirata.) Párisból jelentik, hogy a rennesi tárgyalás 7-én lesz és 10 napig tart.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
 TAIKS JÓZSEF
 kiadó.

Hirdetések.

Tanoncz felvétetik

Paulicsek János hentes üzletében
 Pécsen, szigeti országut 1. szám alatt.
 Értekezhetni ott az üzletben.

Sz. 3/1899.

Bizotts.

HIRDETMÉNY.

A pécsi körjegyzőséghez tartozó **Jenő, Gödre, Gyümölcsény, Palé** és **Szent-György** községek s **Szent-Márton** puszta telekkönyvi betéteinek szerkesztésére kirendelt bizottság közhírré teszi, hogy az 1886 : XXIX., 1889 : XXXVIII. és az 1891 : XVI. t. cikkekben előirt helyszíni eljárás végett és pedig egyelőre csupán az azonosító, **1899. évi szeptember hó 4. napján**, az azonosítás befejezte után pedig a bizottság a községben megjelenend.

Ennélfogva felszólítanak :

1. mindazok, a kik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt a kitűzött határnapon megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel ;

2. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog telekkönyvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatóság-hoz intézett szabályszerű beadvány útján kieszközöljék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átírásra az 1886 ; XXIX. t.-cz. 15—18. §-ai és az 1889 : XXXVIII. t.-cz. 5., 6., 7. és 9. § ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ez uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték-elengedési kedvezménytől is elesnek ; és

3. azok, a kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Sásdon, 1899. július 17-én.

Bándy József
 betétszerkesztő.

Ettenberger Lajos kir. albiró helyett :
Dr. Borsitzky Imre
 kir. járásbiró.

MESTRITS JENŐ

épület és műlakatos

Király-utca 38. sz. **Pécsen** Percel-utca 35. sz.

Ajánlja jól berendezett üzletét mindennemű

épület- és műlakatos munkák,

erkély-, sár-, lépcső- és kerítés-rácsoszatok, valamint vaskapuk és csillárok vertvasból, továbbá biztonsági záruk és rekeszek, zajtalan görredőnyök, ponyvagépezetek, villamos csengők, vízvezeték és angol closett-berendezések, a legkitünőbb asztal-tűzhelyek, központ fűtő (central) kályhák, mindennemű díszítőmunkák vert vasból való rajz- és stilszerű elkészítésére a legszolidabb kivitelben.

Segédgépek javítását s egyáltalán minden e szakmába vágó munkát elvállalok.

Midőn üzletemet a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlom, előre is biztosítom **áram versenyképességéről**, valamint gyors és pontos kiszolgálásról.

Tisztelettel

Mestrits Jenő.